

SPIS TREŚCI TOMU I.

	Str.
Uwagi wstępne	5
I. Geneza państwa polskiego	23
1. Teorie najazdu	23
2. Polskość rodu Piastów	29
3. Początki państwa polskiego w świetle geopolityki i archeologii	33
4. Organizacja państwa polskiego w najdawniejszej epoce	37
5. Rodzime powstanie państwa. Pochodzenie ludowe dynastii	51
6. Budowa państwa niemieckiego	55
II. Monarchia piastowska a cesarstwo rzymsko-niemieckie	59
1. Stosunki polsko-niemieckie za Mieszka I	59
2. Pełna niezawisłość Polski Bolesława Chrobrego	69
3. Od Mieszka II do Bolesława Krzywoustego: klęski i triumfy	79
4. Stosunek książąt polskich do Niemiec w epoce dzielnicowej	88
5. Wskrzeszone królestwo polskie a cesarstwo	93
6. Ogólna charakterystyka stosunku Polski do cesarstwa	94
7. Polska w poszukiwaniu sprzymierzeńców przeciw cesarstwu Stolica Apostolska. Słowianie zachodni. Węgrzy.	97
8. Geneza orla polskiego a orzeł cesarstwa	100
III. Średniowieczne rycerstwo polskie	105
1. Stan badań nad genezą i organizacją rycerstwa	105
2. Powstanie rycerstwa polskiego Nobiles. Drużyna. Elementy ludowe.	109

	Str.
3. Organizacja rycerstwa polskiego	117
Ustrój pierwotny. Prawo rycerskie. Herby i zawołania. Powstanie stanu szlacheckiego.	
4. Rycerstwo polskie pod względem pochodzenia narodowego	131
Wczesne średniowiecze. Napływ elementów obcych w w. XIII. Procesy w w. XIV i XV.	
5. Rola rycerstwa obcego pochodzenia	153
Rola kulturalno-obyczajowa. Zastugi wojskowe. Bitwa pod Lignicą. Bitwa pod Grunwaldem	
IV. Kolonizacja na prawie niemieckim. Wieś i ludność wieśniacza	171
1. Zagadnienie kolonizacji	171
2. Stanowisko literatury polskiej i niemieckiej	176
3. Ludność wieśniacza przed kolonizacją na prawie niemieckim	182
4. Prądy gospodarczo-społeczne na przełomie w. XII i XIII. Po- czątki kolonizacji niemieckiej	186
Immunitet. Kolonizacja na prawie polskim. Koloniści ro- mańscy. Początki kolonizacji niemieckiej.	
5. Zagadnienie narodowościowe kolonizacji wiejskiej	195
Kolonizacja niemiecka i osadzanie Polaków na prawie niemieckim. Siła liczebna wiejskiej kolonizacji niemieckiej. Materiał źródłowy i metoda badań. Wsie niemieckie w poszczególnych dzielnicach.	
6. Prawo i ustrój	214
Prawo miejskie na wsi. Lokacja wsi. Sołtys. Wieśniacy- osadnicy. Sądownictwo. Wsie na prawie polskim.	
7. Zdobywcze gospodarcze kolonizacji wiejskiej	220
8. Stan chłopski w w. XIV i XV. Pomyślność i początki ucisku	223
V. Miasta polskie do połowy w. XVI	231
1. Pojęcie miasta	231
2. Geneza miast na zachodzie Europy	233
3. Powstanie miast polskich	237
Osady przed lokacją. Nadawanie prawa miejskiego. Przy- kłady stopniowego zyskiwania uprawnień. Specyficzny rozwój Warszawy.	

	Str.
4. Lokacja miasta	248
5. Prawo miejskie i jego źródła	254
6. Ustrój miast	257
Wójt. Ława. Rada miejska. Zgromadzenie pospólstwa. Sady wyższe prawa niemieckiego. Ewolucja ustroju miejskiego.	
7. Stosunki narodowościowe	266
Problem rzekomej niemieckości miast polskich. Materiał źródłowy i metoda badań. Polacy i Niemcy w miastach polskich do końca w. XIV. Polacy i Niemcy w miastach polskich od końca w. XIV do połowy w. XVI. Inne naro- dowości w miastach polskich. Szlachta i duchowieństwo w miastach. Ogólny obraz narodowy miasta.	
8. Rola obcego mieszczaństwa w handlu i uprzemysłowieniu Polski	327
Handel i kupectwo. Rzemiosło. Górnictwo. Mennice.	
9. Znaczenie polityczne miast. Stosunek mieszczaństwa obcego do państwa polskiego i polskości	339